

De vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat heeft een aantal vragen en opmerkingen aan de Minister voor Klimaat en Energie voorgelegd over de Geannoteerde agenda van de informele Energieraad 27 en 28 februari 2023.

De voorzitter van de commissie,
Agnes Mulder

De adjunct-griffier van de commissie,
Reinders

Inhoudsopgave

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

II Antwoord / Reactie van de Minister

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de informele Energieraad. Deze leden kunnen de lijn van het kabinet steunen. De leden van de VVD-fractie vinden het belangrijk dat de leveringszekerheid en de hoge energieprijzen hoog op de agenda blijven staan. Daarnaast zien deze leden verschillende kansen in de hervorming van de elektriciteitsmarkt. Wel hebben zij nog enkele vragen over de inzet van het kabinet.

De leden van de VVD-fractie blijven zich zorgen maken over het veiligstellen van de leveringszekerheid voor komende winter en de jaren erna. Het is van belang dat hier nu al mee begonnen wordt. Hoe zal het vulproces van komende winter eruit komen te zien? Hoe wordt er rekening gehouden met het feit dat het vullen van de gasopslagen dit jaar en de jaren erna nog moeilijker gaat zijn dan afgelopen jaar? In het coalitieakkoord is er afgesproken om te komen tot verplichte vulgraden. Hoe staat het met het wetsvoorstel hiervoor? Wanneer zal dit met de Kamer worden gedeeld? Wat is het effect van de maatregelen die de Europese Unie vorig jaar heeft getroffen om excessieve prijspieken te voorkomen? Kunnen hier al lessen uit worden getrokken?

De leden van de VVD-fractie hebben al vaker het belang van het zo snel mogelijk afsluiten van langetermijncontracten voor gas benadrukt. De aangenomen motie Erkens/Boucke (Kamerstuk 29 023, nr. 387) verzocht het kabinet om hier in het eerste kwartaal van 2023 mee aan de slag te gaan. Kan de Minister de laatste stand van zaken schetsen op dit vlak? In de motie werd het kabinet specifiek verzocht zich te richten op langetermijncontracten met Noorwegen, kan de Minister hier een aparte update van geven?

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de inzet van het kabinet om te blijven pleiten voor verdere besparingsverplichtingen in Europa. Waar wil het kabinet hierbij op inzetten? Wat betekent een bindend besparingsdoel voor Nederland?

De leden van de VVD-fractie delen de mening van het kabinet dat de huidige energiecrisis nogmaals het belang van de energietransitie laat zien. Er moet worden overgestapt naar CO₂-neutrale energiebronnen waardoor Nederland onafhankelijker wordt en beter kan voorzien in haar eigen energiebehoefte. Kernenergie is hierbij onmisbaar. Waarom geeft het kabinet aan de focus te leggen op hernieuwbaar? Deelt het kabinet de mening dat er moet worden ingezet op hernieuwbaar én CO₂-vrij omdat kernenergie in de toekomst cruciaal is voor een stabiele energievoorziening in Nederland? Is het kabinet bereid om bij het versnellen van de energietransitie in Europa kernenergie als onderdeel van de oplossing op de agenda te zetten? Kan hier samen worden opgetrokken met Frankrijk? Hoe stelt Nederland zich op in de discussie over waterstof uit kernenergie waarvoor Frankrijk zich nu hard maakt? Sluit Nederland zich aan bij Frankrijk op dit onderwerp?

De leden van de VVD-fractie steunen de lijn van het kabinet om in te zetten op het versnellen van vergunningprocedures van energieprojecten en het nastreven van ambitieuze doelen voor hernieuwbare energie. De leden van de VVD-fractie vinden wel dat dit breder moet worden getrokken naar het nastreven van ambitieuze doelen voor CO₂-vrije energie als ook het versnellen van procedures voor de verduurzaming van de industrie en de benodigde energie-infrastructuur waaronder het elektriciteitsnet. Deelt het kabinet deze mening en kan dit worden meegenomen in de Nederlandse inzet?

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van het non-paper over de hervorming van de elektriciteitsmarkt. Welke mogelijkheden biedt de hervorming van de elektriciteitsmarkt om hindernissen weg te nemen die netuitbreidingen afremmen? Bijvoorbeeld het instellen van een producententarief of het toestaan van non-firm connection agreements. Hoe wordt hier door het kabinet op ingezet en wat kan het kabinet hier nog meer doen? Tot slot, waar ziet het kabinet mogelijkheden om nog sterker te pleiten voor een betere bescherming van de consument?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de informele Energieraad. Zij hebben daarover op dit moment geen vragen of opmerkingen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de informele Energieraad. Zij hebben hierover enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de SP-fractie vragen naar de vormgeving van de besparingsverplichting. Hoe gaan we voorkomen dat het behalen van de doelen volledig door gezinnen moet worden gedragen, maar dat het bedrijfsleven gewoon door mag gaan en haar winsten blijven behouden. Gaat de besparingsverplichting straks ook gelden voor bedrijven, en hoe wordt dat gehandhaafd? De energiebesparing van Nederland in 2022 is niet zonder slag of stoot geweest en heeft ongelofelijk veel gevraagd van huishoudens. Waar legt de Minister de balans tussen besparen en de betaalbaarheid en toegankelijkheid van energie? Deze leden willen de Minister meegeven dat een besparingsverplichting moet inzetten op het isoleren van woningen en niet gezocht moet worden naar verplichte gedragsveranderingen (zoals korter douchen, of de thermostaat uitzetten).

De leden van de SP-fractie vragen de Minister om meer informatie over de uitwerking van de gezamenlijke inkoop van gas. Wie gaat dit uitvoeren? Wie houdt hier toezicht op? Wie draagt de risico's? Wat gebeurt er met de verzamelde informatie? Deze leden willen de Minister meegeven om in te zetten op publieke regie hierover, en deze verantwoordelijkheden voor de leveringszekerheid van een levensbehoefte niet uit te besteden aan een private partij maar aan een publieke partij met onafhankelijk toezicht.

De leden van de SP-fractie vragen de Minister om uit te leggen wat wordt bedoeld met het verder versterken van de elektriciteitsmarkt. Worden hier stappen gezet naar het formaliseren van een energie-unie? Wat houdt een dergelijke energie-unie in? Wat is de visie van het kabinet op een energie-unie? Er wordt gesproken over het optimaal integreren van hernieuwbare energie hierin, en het beschermen van de positie van de consument? Wat betekent dit concreet? Wat betekent samenwerken tussen lidstaten? Deze leden spreken hun afkeur uit tegen het realiseren

van een energie-unie en willen de Minister met klem verzoeken geen onomkeerbare stappen te zetten in het realiseren van een energie-unie.

Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie

Het lid van de BBB-fractie heeft kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de energieraad en heeft daarover nog enkele vragen en opmerkingen.

Het lid van de BBB-fractie leest dat het kabinet vindt dat besparingsverplichtingen in Europa bindender en ambitieuzer moeten. Dit lid vraagt welke concrete (verhoogde) bindende doelen het kabinet dan voor zich ziet en in hoeverre er op dit moment niet meer bereikt kan worden door de huidige doelen meer te handhaven, kan de Minister aangeven hoe de handhaving op de huidige doelen op dit moment door verschillende lidstaten wordt uitgevoerd en of dat effectiever kan? Is daar ook over gesproken in de raad en/of gaat de Minister dit inbrengen? Kan de Minister aangeven in hoeverre verplichte vulgraden ervoor gezorgd hebben dat de vraag naar gas in verband met het vullen een extra prijsopdrijvend effect, op de toch al torenhoge gasprijzen, gehad hebben? Wordt hierop gereflecteerd in de raad en wat wordt de inzet van de Minister in de raad teneinde dergelijke ongewenste neveneffecten te voorkomen?

Het lid van de BBB-fractie vindt het opmerkelijk dat er in de brief van de Minister gesproken wordt over het aangaan van relaties voor levering van energie met, zoals het er staat, «betrouwbare landen». Kan de Minister uitleggen waar deze toevoeging op gebaseerd is? Wat zijn de criteria voor een land om als betrouwbaar gekwalificeerd te worden? Met de recent nog opgelopen spanningen tussen Algerije (bestempeld als betrouwbaar in deze) en Spanje in het achterhoofd.

II Antwoord / reactie van de Minister